

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1091/2024
20.06.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Зорана Хацића, председника већа, Мирјане Андријашевић, Весне Мاستиловић, Надежде Видић и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Поповић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Високи савет судства - Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 411/23 од 31.08.2023. године, у седници одржаној 20.06.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 411/23 од 31.08.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 411/23 од 31.08.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту Прр1 38/21 од 08.06.2023. године усвојен је тужбени захтев, па је обавезана тужена да тужили на име накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року исплати износ од 2.402,90 динара са законском затезном каматом од 30.06.2013. године до исплате (став први изреке). Обавезана је тужена да тужили исплати трошкове парничног поступка у износу од 130.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате (став други изреке).

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 411/23 од 31.08.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту Прр1 38/21 од 08.06.2023. године у ставу другом изреке, као и у ставу првом изреке, у делу у којем је усвојен тужбени захтев тужиле и обавезана тужена да јој на име накнаде имовинске штете по основу повреде права на суђење у разумном року исплати износ од 2.402,90 динара. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту Прр1 38/21 од 08.06.2023. године у преосталом делу става првог, па је обавезана тужена да тужили исплати законску затезну камату на износ од 2.402,90 динара почев од 05.11.2021. године до исплате, док је у делу за камату за период од

30.06.2013. године до подношења тужбе 05.11.2021. године одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. Закона о парничном поступку – ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, о посебној ревизији тужене у овом спору није потребно одлучивати ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Предмет спора је захтев тужиоца за накнаду имовинске штете проузроковане повредом права на суђење у разумном року у стечајном поступку.

Законом о заштити права на суђење у разумном року прописано је (члан 31.) да странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року у року од једне године од дана када је стекла право на правично задовољење (став 1.) и да је одговорност Републике Србије за такву штету објективна (став 3.).

У споровима за накнаду имовинске штете, настале због потпуног или делимичног неизмирења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа, која су без њихове кривице остала неизмирена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, у погледу одговорности државе за дугове таквих стечајних дужнике, судови следе правне ставове изражене у одлукама Европског суда за људска права и одлукама Уставног суда. Применом ставова изражених у пресудама тих судова, који су формулисани и у правном закључку Врховног касационог суда од 02.11.2018. године, допуњеном 27.09.2019. године, успостављена је одговорност Републике Србије (уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року) за обавезе привредних друштава која не уживају довољну институционалну и оперативну независност од државе, и то без утврђивања узрочно-последичне везе између повреде права на суђење у разумном року и настале штете. Та узрочно-последична веза мора се утврђивати у случају када ненаплаћено потраживање не потиче из радног односа, као и када то потраживање постоји према извршним, односно стечајним дужницима - правним лицима која нису основана на бази друштвеног или државног капитала.

У конкретном случају, тужиљино потраживање потиче из радног односа код стечајног дужника „Југобанка“ а.д. Београд, у висини дела који је остао ненаплаћен у стечајном поступку, а правноснажним решењем утврђено је да је тужиоцу у том поступку повређено право на суђење у разумном року. Стечајни дужник је привредни субјект који је у време настанка тужиљиног потраживања пословао са државним капиталом.

Из наведених разлога, с`обзиром на то да у овом спору нема правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, одлучено је као у првом ставу изреке на основу члана 404. ЗПП.

Пошто ревизија није дозвољена против одлуке другостепеног суда у поступку у спору мале вредности (члан 479. став 6. ЗПП), одлучено је као у другом ставу изреке, на основу члана 413. ЗПП.

**Председник већа-судија
Зоран Хацић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**